

”EN OSYNLIG VERKLIGHET”

Predikotext: Luk. 11:14-28

14Jesus drev vid ett tillfälle ut en ond ande som var stum. När den onde anden hade farit ut, talade den stumme, och folket förundrade sig. 15Men några av dem sade: "Det är med hjälp av Beelsebul, de onda andarnas furste, som han driver ut de onda andarna." 16Andra ville snärja honom och begärde av honom ett tecken från himlen. 17Men han visste vad de tänkte och sade till dem: "Ett rike som har kommit i strid med sig självt blir ödelagt, och hus faller på hus. 18Om nu Satan har kommit i strid med sig själv, hur kan då hans rike bestå? Ni säger att det är med hjälp av Beelsebul som jag driver ut de onda andarna. 19Men om det är med hjälp av Beelsebul som jag driver ut de onda andarna, med vems hjälp driver då era söner ut dem? De kommer därför att vara era domare. 20Men om det är med Guds finger jag driver ut de onda andarna, då har Guds rike kommit till er. 21När den starke beväpnad vaktar sin gård får hans ägodelar vara i fred. 22Men kommer det en som är ännu starkare och besegrar honom, då tar den mannen ifrån honom alla vapen som han litade på och fördelar bytet. 23Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar. 24När en oren ande har farit ut ur en människa, vandrar han genom ökenstrakter för att leta efter en viloplats. Men om han inte finner någon tänker han: Jag vill vända tillbaka till mitt hus som jag lämnade. 25När han så kommer och finner det städlat och pyntat, 26ger han sig av och tar med sig sju andra andar som är värre än han själv, och de går in och bor där. För den människan blir det sista värre än det första." 27Då Jesus sade detta, ropade en kvinna i folkskaran: "Saligt är det moderliv som har burit dig och saliga de bröst som du har diat." 28Han sade: "Säg hellre: Saliga är de som lyssnar till Guds ord och bevarar det."

(Lukasevangeliet 11:14-28)

Bön: Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

”Vi tror på Gud Fader, allsmäktig...” ”Jag tror på en enda Gud, allsmäktig Fader...” Så börjar de två mest bekanta av den kristna kyrkans bekännelser – *den apostoliska trosbekännelsen* och *den nicenska trosbekännelsen*. Nästan varje gång vi samlas uppberar vi en av dessa fina, kristna och bibliska trosbekännelser. Som Guds barn gläds vi av varje ord. Vi gläds åt att få inte endast med munnen bekänna utan också med hjärtat instämma till dessa kristna trons stora sanningar. Dessa trosbekännelser är bibliska. De grundar sig helt och hållet till Den Heliga Skrifts undervisning, även om alla deras ord eller ordföljd inte är direkta citat från Bibeln. Inte desto mindre är de bibliska! De säger det som Guds ord säger. De – som också de andra den renläriga kristna kyrkans bekännelser – har oftast tillkommit i en situation där obibliska läror har börjat spridas som om de vore från Gud. Även om de av den renläriga kyrkan godtaga kristna bekännelser inte innefattar alla Bibelns läror eller tar ställning till alla lärofrågor och emot alla irrläror, så betyder det inte att de inte skulle vara bibliska. Grunden för varenda av dessa sanna bekännelser är Guds ord, Guds ords pålitlighet, ja, Guds ords ofelbarhet. Kristi lärjungar är bekännande kristna. **”Jag tror, därför talar jag”**¹.

Idag är den tredje söndagen i fastan. Dagens rubrik heter: *”Kampen mot ondskans makter”*. Svenska kyrkans nya evangeliebok har gett dagen rubriken *”Kampen mot ondskan”*, tidigare hette det *”Kampen mot de onda makterna”*. Ingen kan väl seriöst neka att det finns ondskan, ondskefullhet och illvilja i världen. Det är svårt att bortse från det faktum att några människor kan ha onda avsikter och att några även kan önska att orsaka lidanden till någon eller några andra medmänniskor. Man kan se på ondskan från olika perspektiv. Det är lättare att tala om de sociala orättvisor med en rubrik som heter endast *”Kampen mot ondskan”*. Dagens texter talar dock om något ännu mer. Det står skrivet: **”Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig.”**² Om det profetiska ordet, Guds ord, skriver aposteln Petrus: **”ni gör rätt i att hålla er till det som till ett ljus som lyser på en mörk plats, tills dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era**

¹ Ps. 116:10. Jmf. 2 Kor. 4:13.

² Ps. 119:105.

hjärtan.”³ Guds ord talar till oss om vår frälsning, vår Frälsare. Den förmedlar nåden, men den innehåller också mycket mer information som Gud vill att vi känner till. Man kan säga att Bibeln inte innehåller något som är så ”oviktigt” att vi skulle våga stryka över det från Bibeln. På Bibelns sista sida står det: **”För var och en som hör profetians ord i denna bok betygar jag: Om någon lägger något till dessa ord skall Gud på honom lägga de plågor som det är skrivet om i denna bok. Och om någon tar bort något från de ord som står i denna profetias bok, skall Gud ta ifrån honom hans del i livets träd och i den heliga staden, som det står skrivet om i denna bok.”⁴**

Bibeln talar om Satan och de onda makterna eller ondskans andemakter. Vi tror att det som Bibeln säger är sant. Därför tror vi att det finns en Satan eller djävul och många onda andar eller demoner. I dagens predikotext ser vi hur djävulen härjade på flera olika sätt. Vi hör om **”en ond ande som var stum”** (v.14) – alltså om en människa som var besatt av en ond ande som orsakade stumheten. Vi hör talas om Beelsebul (v.15) eller Satan (v.18). Vi hör hur otron bär onda frukter, när vi läste att **”andra ville snärja honom [Jesus] och begärde av honom ett tecken från himlen.”** (v.16) Vi hör om besatthet, onda andar som kan bosätta sig i människor och som kan vandra **”genom ökentrakter för att leta efter en viloplats”** (v.24). Vi ser också ett exempel om den mänskliga naturens böjelser som vänder sig snabbt till något – som kanske i sig själv kan vara gott men – som leder tankarna och krafterna bort från det allra viktigaste, det allra bästa. Vi läste hur en kvinna i folkskaran ropade när Jesus undervisade: **”Saligt är det moderliv som har burit dig och saliga de bröst som du har diat.”** (v.27) Jesus svarade: **”Säg hellre: Saliga är de som lyssnar till Guds ord och bevarar det.”** (v.28) Men framförallt får vi se Jesus! Han är mycket mer än de onda andarna. Han är mycket mer än människotankarna. Vi hör hur Jesus påpekar på ett faktum av två riken: Kristi eller djävulens. Varje människa tillhör till den ena eller den andra av dessa två riken. Det finns inte något tredje alternativ. Jesus säger: **”Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.”** (v.23) Till vilken rike tillhör du? Tillhör du Kristi eller djävulens rike? Ja, som Guds barn, som en troende tillhör du Jesu Kristi rike, Guds rike. Till detta nådens rike kan en människa tillhöra endast genom tron. Av naturen tillhör varenda människa – med undantag Guds egen Son, som föddes i helighet – till djävulens rike. Även efter att Gud i Sin nåd har förflyttat oss till Sin käre Sons rike har djävulen en hållhake eller utpost i vårt syndiga kött! Det är därför Guds ord gång på gång kallar oss till vaksamhet och kamp. Frestelser kommer inte endast utifrån. Djävulen behöver inte alltid besvära sig för att fresta oss. Vårt eget syndigt kött hjälper honom i hans onda planer och verk.

En icketroende människa tillhör helt och hållet till djävulens rike⁵, men från Bibeln ser vi att de onda andarna kan besatta en människa också kroppsligt. Stumhet är endast ett exempel på vad de kan orsaka i en människa (v.14). Men nu måste vi akta oss att inte börja påstå att alla stumma är besatta av djävulen! Den kroppsliga besättelsen är inte alls så vanligt som den andliga, nämligen, att man genom otron tillhör djävulens rike. En andligt död person fortsätter att vara ansvarig över sina gärningar.⁶ En kroppsligt besatt människa är inte alltid ansvarig för allt som hon – eller kanske bättre sagt, hennes kropp – gör. I en sådan situation är det den onda anden som agerar och människan kan vara helt instängd i sin kropp utan att kunna på något sätt påverka händelserna...

Som bibeltroende kristna kan vi inte bortförklara att det skulle endast handla om en medeltid vidskeplig tro att tro på besatthet. Vi läser om detta fenomen redan från Gamla testamentet och speciellt verkade de onda andarna vara aktiva under Jesu och apostlarnas tid. Satans huvudsyfte är att dra människorna till det eviga fördärvet tillsammans med sig. Hur han lyckas med det spelar inte så stor roll för honom. Om människorna börjar tro på andra religioner eller blir på ett utvärtes sätt fromma är inget större problem för honom. Så länge som människorna bara inte tror på Jesus och evangeliet så är de i hans rike. Det är därför evangeliet, och vi som förkunnar evangeliet och

³ 2 Petr. 1:19.

⁴ Upp. 22:18-19.

⁵ Se t.ex. Ef. 2:1-2, Apg. 26:18 och Kol. 1:13.

⁶ Se t.ex. Matt. 25:41.

bekänner Jesus Kristus är så farliga för honom. Det är därför djävulen angriper speciellt de bibeltrogna församlingarna. Det är därför det finns så många irrlärliga kyrkor som påstår sig vara bibeltrogna. De till Guds ord, Bibeln, trogna kristna kan inte förhandla om Guds ord. Vi varken vill eller kan göra detta. Vi vill bekänna den rena läran som vi har i Bibeln och hålla oss till de rätta, kristna bekännelser som vi har fått i arv från den kämpande kyrkan under århundraden. Det är därför vi bekänner oss till de apostoliska och nicenska trosbekännelserna samt till De lutherska bekännelseskrifterna, Konkordieboken. Från Skriften har man fastslagit t.ex. att Gud är treenig. Det är vad Bibeln lär. Det är vad både den apostoliska och nicenska trosbekännelsen bekänner. När vi nu som församling bekänner oss till dessas bekännelseskrifter bekänner vi oss till den sanna bibliska läran. Vi behöver inte – så att säga – uppfinna cykeln varje dag! Vi kan i stället använda den. När djävulen har lyckats att få de s.k. statkyrkorna att i verkligheten ta avstånd från de lutherska bekännelseskrifterna har de samtidigt öppnat dörrarna till allhåriga liberalteologer och svärmeandar. Liberalteologerna bryter ner kyrkans lära – de kan ju faktiskt inte bryta ner Guds ord! Guds ord består vad än de gör, men de kan vilseleda människor att åsidosätta Guds ord som Guds ord. Svärmeandarna kan komma med nya läror och med sina ”uppenbarelser” vilseleda människors hjärtan bort från den bibliska läran som tidigare bekändes på ett mycket tydligare sätt när man höll sig till De lutherska bekännelseskrifterna.

Jesus vände textens kvinnas tankar tillbaka till Bibeln. **”Säg hellre: Saliga är de som lyssnar till Guds ord och bevarar det.”** (v.28) Genom nådemedlen, genom Guds ord som predikad eller tillsammans med sakramentens externa element, har vi blivit frälsta! **”Ni är ju födda på nytt,”** – skriver aposteln Petrus – **”inte av en förgänglig säd, utan genom en oförgänglig, genom Guds levande ord som består.”**⁷ Guds ord förmedlar oss nåden, men det är också vårt vapen emot onskans andemakter, köttets bedräglighet och världens frestelser. Aposteln Paulus skriver: **”Till sist, bli starka i Herren och i hans väldiga kraft. Tag på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp. Ty vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot onskans andemakter i himlarna. Tag därför på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot på den onda dagen och behålla fältet, sedan ni fullgjort allt. Stå alltså fasta, spänn på er sanningen som bälte kring era höfter och kläd er i rättfärdighetens pansar och sätt som skor på era fötter den beredskap som fridens evangelium ger. Tag dessutom trons sköld. Med den kan ni släcka den ondes alla brinnande pilar. Tag emot frälsningens hjälm och Andens svärd som är Guds ord. Gör detta under ständig åkallan och bön och bed alltid i Anden. Vaka därför och håll ut i bön för alla de heliga.”**⁸

Nu när vi har talat om onskans andemakter och kampen mot dem, så är det kanske på plats till slut att påminna oss själva om tre saker.

För det första, att vi inte går med på svärmeandarnas överdriven och osund villfarelse om de onda andarna. Tyvärr har man använt Kristi namn på ett mycket felaktigt sätt när man i sådana kretsar demoniserar och förklarar att något beror på besatthet som egentligen inte beror på det. Man kan försöka driva ut onda andar från människor som egentligen inte är besatta utan har t.ex. en vanlig sjukdom. Att be för dem som är sjuka är en annan sak än att börja med exorcism, med att driva ut demoner!

För det andra, vi måste akta oss att låta den världsbilden få plats i våra tankar som nekar det som vi inte kan se eller som inte kan konstateras med vetenskapen. Detta betyder inte att vi skall bli oförnuftiga. Vi skall ha en sund attityd, och det är inte sunt att neka Guds ord. Vi vet att Gud är pålitligt och att Hans ord är sann i allt vad den säger för oss. Vi åsidosätter inte vetenskapen i sig, men vi tar avstånd från att man upphöjer vetenskapen över Guds ord. Om de hamnar i konflikt, då har vetenskapen otillräckliga metoder, otillräckligt med bevis eller den kan också ha blivit

⁷ 1 Petr. 1:23.

⁸ Ef. 6:10-18.

vidskepligt genom att man upphöjer olika tolkningar och säger det vara vetenskap och bevisad utan att det egentligen är det... Jag tror hellre Guds ord än människors uppfattningar om de hamnar i konflikt! Människor har haft fel. Allt som har påståtts vara vetenskapligt bevisad har inte varit det. Gud har aldrig haft fel. Allt vad Han sagt skulle hända har hänt och kommer att hända. Även om vetenskapen inte skulle kunna bevisa varken de goda andarnas, d.v.s. änglarnas eller de onda andarnas, d.v.s. demonernas, existens så betyder det inte att de inte finns. Om vi tror på Guds ord så vet vi att både de goda och onda andarna existerar och är verksamma.

För det tredje vill jag att vi återvänder till textens huvudperson och fäster våra blickar på Honom. Jesus är Herren. Han har **”all makt i himlen och på jorden”**⁹! Det är inte endast vindarna och sjön som lyder¹⁰ Jesus utan också de orena andarna befaller Han och de lyder Honom¹¹. Jesus är den starke som har besekrat djävulen. Aposteln Johannes skriver: **”Den som gör synd är av djävulen, ty djävulen har syndat ända från begynnelsen. Och Guds Son uppenbarades för att han skulle göra slut på djävulens gärningar.”**¹² Det är Honom, Guds Son, som jag förkunnar för er! Det är Honom, Guds Son, Jesus Kristus, vår käre Frälsare, som vi bekänner! När vi är hos Honom, då är vi i den allra bästa platsen på jorden! När vi är hos Honom, tror på Honom här på jorden, så får vi också vara med Honom för evigt i himmelens härliga stad! Jesus säger: **”Alla som jag älskar tillrättavisar och tuktar jag. Var därför ivrig och omvänd dig. Se, jag står vid dörren och klappar på. Om någon hör min röst och öppnar dörren, skall jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig. Den som segrar skall få sitta hos mig på min tron, liksom jag själv har sekrat och sitter hos min Fader på hans tron.”**¹³

*Amen.*¹⁴

Bön:

Allsmäktige Gud, också ondskan måste böja sig för dig.

Beskydda oss så att det onda inte får grepp om oss.

Låt i stället din kärlek forma vårt liv.

Det ber vi om för Jesu Kristi skull. Amen.

Pastor Jan-Erik Tiri

⁹ Matt. 28:18b.

¹⁰ Matt. 8:27.

¹¹ Mark. 1:27.

¹² 1 Joh. 3:8.

¹³ Upp. 3:19-21.

¹⁴ 2252 ord.